

MASARYKOVA UNIVERZITA

PBSNPB2:

Legislativní vymezení neziskového sektoru I. **("praktické cvičení")**

Jakub Pejcal

322799@mail.muni.cz

ESF MU, Katedra veřejné ekonomie (kancelář č. 416)

Centrum pro výzkum neziskového sektoru

<http://cvns.econ.muni.cz/>

Průběh semináře

- zadání úkolu (cca 20 minut)
- realizace (30 minut)
- prezentace úkolů (cca 30 minut)
- zábavná vsuvka (5 minut)
- shrnutí závěrem (5 minut)

Zadání úkolu I.

➤ právní formy proč?

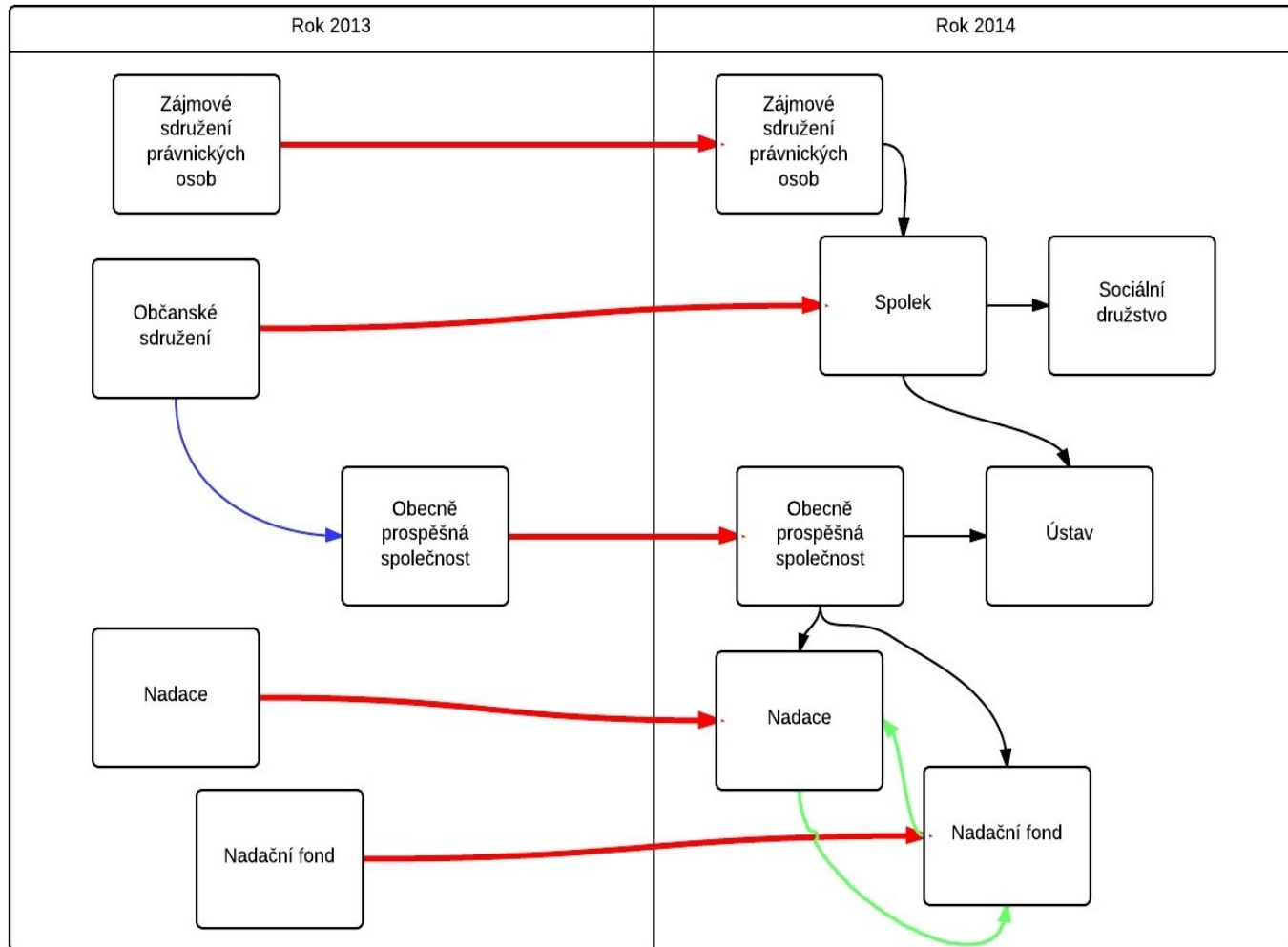
➤ motivy založení:

- organizační struktura
- kontinuita záměru
- majetková samostatnost
- výhody plynoucí z právní formy

➤ rozhodující faktory:

- struktura
- náklady na založení a správu (notářské zápisy, účetnictví, audit)
- daně (veřejně prospěšný poplatník, konstrukce základu DPPO)

Zadání úkolu II.

Zadání úkolu III.

☒ vybrané právní formy NNO v ČR

- ☒ spolek
- ☒ sociální družstvo
- ☒ ústav (obecně prospěšná společnost)
- ☒ nadace a nadační fond

Zadání úkolu III.

☞ ve skupinkách zjistěte:

- ☞ podmínky založení a vzniku - krok po kroku (ideálně i návrh zakládacího dokumentu / stanov)
- ☞ zásady fungování (řízení, nezbytné orgány, financování...)
- ☞ podmínky likvidace / přeměny
- ☞ další podrobnosti a „perličky“
- ☞ příklady realizací (dle Veřejného rejstříku)

☞ “vraťte se” za 30 minut s připravenou prezentací

Realizace

☞ Na co ještě čekáte?!? Šup do práce...

(potkáme se za 30 minut, tj. ve **XXX**)

a následně... prezentace úkolů!

KORPORACE: SPOLEK

- ❑ nástupnická organizace občanských sdružení
 - ❑ členská základna (min. 3 osoby – nenucené členství, možnost i PO)
 - ❑ založeno za společným zájmem
 - ❑ činnost vzájemně či veřejně prospěšná
 - ❑ hlavní činnost vs. činnost vedlejší (možné i podnikání)

 - ❑ vznik zápisem do veřejného rejstříku (rejstříkový soud, spolkový rejstřík)
 - ❑ základem organizace – stanovy: název, sídlo, cíl, orgány, práva a povinnosti členů (možnost vzniku pobočného spolku)
 - ❑ název obsahuje buď slovo „spolek“, nebo slova „zapsaný spolek“, příp. „z.s.“

 - ❑ povinné orgány: statutární (5 let funkční období) a nejvyšší orgán (čl. schůze) (možnost zřízení kontrolní komise)

- ❑ přechodné období 2 let pro změnu názvu a 3 let pro změnu stanov do stavu v souladu s NOZ, přechodné období pro transformace na jiné právní formy (ústav, sociální družstvo)

FUNDACE: NADACE - OBECNĚ

- ❑ „právnícká osoba soukromého práva, která je tvořená účelovým sdružením majetku, který má svými výnosy sloužit společensky či hospodářsky užitečnému účelu“

- ❑ nová úprava původní právní formy:
 - ❑ (zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník; § 303 - § 401)
 - ❑ změny proti původní legislativě?
 - ❑ liberalizace (důraz na vůli zakladatele)
 - ❑ hospodářsky užitečný účel
 - ❑ (přidružený fond)

- ❑ obecně:
 - ❑ trvalý charakter
 - ❑ neslouží k výdělečným účelům, může však podnikat (vedlejší činnost)
 - ❑ veřejně prospěšný účel vs. dobročinný účel nadace
 - ❑ držba tzv. „nadační jistiny“ (resp. kapitálu, v min. rozsahu 500.000 Kč)

FUNDACE: NADACE - KONKRÉTNĚJI

❑ založení:

- ❑ založena na základě nadační listiny (zakládací listina vs. pořízení pro případ smrti) – charakter veřejné listiny
- ❑ obsah nadační listiny: název a sídlo, identifikace zakladatele, účel existence, výše vkladu, výše nadačního kapitálu, identifikace správní rady a dozorčí rady (resp. revizora), určení správce vkladu, určení podmínek pro poskytování nadačního příspěvku

❑ fungování:

- ❑ na základě statutu nadace
- ❑ nadační jmění ve vlastnictví avšak bez možnosti volné dispozice
- ❑ forma nadačního jmění může být různá (peníze, nemovitosti, umělecké předměty, cenné papíry...)
- ❑ možnost tzv. přidruženého fondu – majetkový soubor bez právní subjektivity (majetek ve správě nadace, resp. nadačního fondu - vlastníkem zakladatel) – nejde o tzv. svěřenecký fond (původní vlastník pozbývá vlastnictví)

- ❑ nadační příspěvky – ne z nadačního jmění ale z jeho výnosů

FUNDACE: NADAČNÍ FOND

- ❑ „právnícká osoba soukromého práva, založená k účelu společensky nebo hospodářsky užitečnému“

- ❑ obecně „zjednodušená“ nadace
 - ❑ nemusí mít trvalý charakter
 - ❑ institucionalizovaná veřejná sbírka
 - ❑ nevytváří nadační jistinu ani nadační kapitál
 - ❑ předmět vkladu ani dar nemusí splňovat předpoklad trvalého výnosu

OBECNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST

- původní právní forma, která dnes dožívá (nahrazuje ji „ústav“)

- „poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny stejných podmínek“
 - (zakladatelem mohla být právnická i fyzická osoba – včetně obcí a státu)
 - (založení na základě zakladatelské listiny: název a sídlo, identifikace zakladatele, druh obecně prospěšných služeb a podmínky jejich poskytování, identifikace správní rady a způsob jejího jmenování a jednání, identifikace dozorcí rady a způsob jejího jmenování a jednání, hodnotu a označení majetkových vkladů, způsob zveřejňování výroční zprávy o činnosti a hospodaření)
 - (nejvyšší orgán: správní rada, statutární orgán: ředitel, kontrolní orgán: dozorcí rada)
 - (vznik zápisem do rejstříku vedeného rejstříkovým soudem)

 - oblasti aktivit: školství, kultura, sociální péče, zdravotnictví

ÚSTAV - OBECNĚ

- ❑ nová právní forma (nahrazuje „obecně prospěšnou společnost“)
- ❑ „provozuje činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Tyto činnosti jsou provozovány za předem stanovených podmínek a jsou každému rovnocenně dostupné“
- ❑ je pro něj charakteristické využití jak osobní, tak majetkové složky

ÚSTAV - KONKRÉTNĚJI

❑ založení:

- ❑ na základě zakládací listiny nebo pořízením pro případ smrti
- ❑ obsah zakládací listiny: název („ústav“, „zapsaný ústav“, „z.ú.“), sídlo, vymezení účelu (případně i předmět vedlejší činnosti), identifikace správní rady a způsob jejího jmenování a jednání, způsob určení ředitele...
- ❑ nejvyšší orgán: správní rada, statutární orgán: ředitel
- ❑ vznik zápisem do rejstříku vedeného rejstříkovým soudem

❑ fungování:

- ❑ na základě statutu ústavu
- ❑ povinnost zveřejňovat výroční zprávu
- ❑ povinnost auditu při obratu vyšším jak 10 mil. Kč

SOCIÁLNÍ DRUŽSTVO

- ❑ „**družstvo**, které soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.“
- ❑ upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o korporacích; § 758 - § 773
- ❑ členská základna (právnícké i fyzické osoby bez omezení)
- ❑ fyzické osoby v postavení: zaměstnanců, dobrovolníků, příjemců služeb
- ❑ možnost rozdělování až 33 % ze zisku mezi členy (zbytek zpět do aktivit)
- ❑ možnost podnikání

Zábavná vsuvka

Shrnutí závěrem

- ☒ Obec ve spolupráci s místními občany chce zřídit dům pro seniory s pečovatelskou službou.
- ☒ Skupina nadšených včelařů z regionu, chce vytvořit sdružení, v němž by si vzájemně pomáhaly ve svém koníčku a sdílely své zkušenosti.
- ☒ Skupina nadšenců organizujících sportovní aktivity v obci chce přesunout svoji působnost z veřejných prostranství a pořídit si vlastní sportovní areál v obci.
- ☒ Zámožná občanka nejmenované obce chce odkázat své uspořené prostředky tak, aby z nich měli užitek obyvatelé její milované nejmenované obce.
- ☒ Skupina dobrovolných herců a nadšenců, kteří doted' hráli bezplatně v budově obce, musejí koupit divadelní budovu, které se obec zbavuje.
- ☒ Skupina podnikavých občanů chce dát práci znevýhodněné skupině osob v malé prádelně a nezáleží jim na osobním zisku, pouze na prospěchu svojí cílové skupiny.